

Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr 02/2011 van 26 januari 2011

Betreft: aanvraag van de vzw Identifin om toegang te krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister met het oog op de toepassing van artikel 16 van de wet van 11 januari 1993 *tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme* (RN/MA/2010/130)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister, (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 31 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van de vzw Identifin ontvangen op 08/11/2010;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 23/12/2010;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 26 januari 2011, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De aanvraag heeft tot doel de vzw Identifin, hierna de aanvrager, te machtigen om:

- toegang te verkrijgen tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° en 5°, WRR;
- het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken (artikel 8 WRR);

teneinde de financiële ondernemingen geïmplementeerd door de wet van 11 januari 1993 *tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme*, hierna witwaswet, de mogelijkheid te bieden om deze informatie in het Rijksregister te raadplegen zoals voorzien door diezelfde wet.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

2. Het Comité stelt vast dat de aanvrager reeds eerder werd gemachtigd om toegang te bekomen tot informatiegegevens van het Rijksregister en om het identificatienummer ervan te gebruiken¹.

3. Het onderzoek van het Comité kan zich dus beperken tot het nagaan of:

- de doeleinden waarvoor toegang tot het Rijksregister en gebruik van het identificatienummer worden gevraagd, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn (artikel 4, § 1, 2°, WVP);
- de gegevens tot dewelke toegang gevraagd wordt en het gebruik van het identificatienummer proportioneel zijn in het licht van de doeleinden (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

A. DOELEINDE

4. De witwaswet werd aangepast door de wet van 18 januari 2010². Artikel 16, § 3, eerste lid, van die wet bepaalt dat de door de Koning aangeduide beroepsorganisaties gemachtigd zijn om:

¹ Beraadslaging RR nr. 22/2009 van 25 maart 2009: opsporen houders van slapende rekeningen.

² wet van 18 januari 2010 *tot wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en het Wetboek van vennootschappen*.

- het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken;
- toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister;

met het oog op *de identiteitsverificatie door de in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, bedoelde personen en ondernemingen, conform artikel 7, §§ 1 en 2, van de cliënten en de lasthebbers van de cliënten, die natuurlijke personen zijn en die niet fysiek aanwezig zijn bij hun identificatie, evenals voor de identiteitsverificatie van de uiteindelijke begunstigden van de cliënten, conform artikel 8, § 1, en voor de actualisering van de identificatiegegevens van de cliënten en van de lasthebbers en uiteindelijke begunstigden van de cliënten, conform de artikelen 7, § 3, en 8, § 2.*

5. De toegang is slechts mogelijk voor zover de aangeduide beroepsorganisaties een gemotiveerd verzoek in die zin ontvangen van bijvoorbeeld een kredietinstelling (artikel 16, § 3, tweede lid, witwaswet).

6. In datzelfde artikel wordt verder voorzien dat de door de Koning aangeduide beroepsorganisaties gezamenlijk of elk afzonderlijk een instelling mogen oprichten waaraan in hun plaats toelating wordt verleend om het identificatienummer te gebruiken en toegang te hebben tot de informatiegegevens met het oog op de identiteitsverificatie en de actualisering van de identiteitsgegevens (artikel 16, § 3, derde lid).

7. Febelfin en Assuralia werden bij koninklijk besluit van 18 augustus 2010³ aangeduid als beroepsorganisaties in de zin van artikel 16, § 3, eerste lid, witwaswet. Zij maakten gebruik van de door artikel 16, § 3, tweede lid, witwaswet geboden mogelijkheid om voor de gegevensoverdracht vanuit het Rijksregister een beroep te doen op een instelling die zij daartoe oprichtten, namelijk de aanvrager⁴ waarvan zij stichtende leden zijn.

8. Rekening houdend met wat hiervoor werd uiteengezet, stelt het Comité vast dat het zich alleen nog kan uitspreken over de omvang en de modaliteiten van de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister vermits artikel 16 witwaswet:

- de aangeduide beroepsorganisaties en de instelling die deze daartoe oprichtten, machtigt om voor een welomschreven doeleinde (identiteitsverificatie en de actualisering van de identiteitsgegevens) toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister en het identificatienummer ervan te gebruiken;

³ Koninklijk besluit van 18 augustus 2010 *tot aanstelling van de beroepsorganisaties als bedoeld in artikel 16, § 3, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.*

⁴ De rol die de vzw Identifin m.b.t. de gegevensoverdracht vanuit het Rijksregister zal spelen, situeert zich binnen de maatschappelijke doeleinden omschreven in artikel 4 van haar statuten.

- de persoon of onderneming bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet met het oog op hetzelfde doeleinde impliciet (onrechtstreeks) machtigt om toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister en om het identificatienummer ervan te gebruiken.

B. PROPORTIONALITEIT

B.1. Ten overstaan van de gegevens

9. De aanvrager wenst toegang tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° en 5°, WRR, namelijk:

- de naam en voornamen;
- de geboorteplaats en – datum;
- de hoofdverblijfplaats.

10. Het Comité oordeelt, rekening houdend met de toelichting verschaft in de aanvraag, dat een toegang tot de informatiegegevens vermeld in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° en 5°, WRR, gelet op het nagestreefde doeleinde, proportioneel, ter zake dienend en niet overmatig is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.2. Ten opzichte van de frequentie van de toegang en de duur waarvoor de toegang en het gebruik gevraagd worden

11. In de aanvraag wordt aangestipt dat een periodieke toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister wordt beoogd. Naar aanleiding van een mondelinge toelichting blijkt echter dat de aanvrager in de mogelijkheid wenst te zijn om op het even welk ogenblik het Rijksregister te raadplegen, gelet op het feit dat er voortdurend gemotiveerde verzoeken tot identiteitscontrole en – actualisering zullen worden ingediend. Een efficiënte dienstverlening vereist dat hij in staat is om daaraan onmiddellijk gevolg te geven.

12. Het Comité stelt vast dat in de gegeven omstandigheden een permanente toegang verantwoord is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

13. Het gebruik wordt voor onbepaalde duur gevraagd, gelet op het feit dat de wettelijke opgelegde identiteitscontrole en – actualisatie niet in de tijd werden begrensd.

14. In het licht hiervan stelt het Comité vast dat een machtiging voor onbepaalde duur verantwoord is (art. 4, § 1, 3° WVP). Het vestigt er de aandacht op dat indien de Koning de

aanduiding intrekt van de beroepsorganisaties die een beroep deden op de aanvrager, de machtiging van rechtswege een einde neemt.

B.3. Ten opzichte van de bewaringstermijn

15. Volgens de aanvraag bewaart de aanvrager de gegevens die hij n.a.v. een gemotiveerd verzoek ophaalt uit het Rijksregister slechts een paar dagen, namelijk tot deze worden opgehaald door de verzoekende instantie. Dit is in het licht van artikel 4, § 1, 5°, WVP aanvaardbaar.

16. De aanvrager merkt op dat hij het identificatienummer van de personen van wie gegevens werden geraadpleegd samen met het gemotiveerde verzoek tot raadpleging gedurende 5 jaar bewaart zodat hij n.a.v. een vraag van een burger kan toelichten waarom zijn gegevens werden geraadpleegd (logging).

17. Voor wat dit laatste punt betreft, vestigt het Comité er de aandacht op dat misbruik maken van een toegang tot persoonsgegevens een strafbaar feit is. In die optiek is het aangewezen dat de aanvrager de loggings en dus ook het identificatienummer dat erin vervat zit, gedurende minstens 10 jaar bewaart.

18. Het Comité stelt vast dat voor zover de aanvrager dienovereenkomstig handelt, hij in overeenstemming handelt met artikel 4, § 1, 5°, WVP.

19. Voor wat de bewaring betreft van de gegevens door de in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet bedoelde personen en ondernemingen, stelt het Comité vast dat de bewaringstermijn wordt geregeld door de artikelen 13 en 15 witwaswet.

B.4. Intern gebruik en/of mededeling aan derden

20. De aanvrager gebruikt de informatiegegevens die hij n.a.v. een gemotiveerde vraag ophaalt uit het Rijksregister niet. Hij bewaart ze tot diegene die de vraag stelde de gegevens ophaalt (in beginsel hoogstens een paar dagen). Het identificatienummer van het Rijksregister gebruikt hij wel in het kader van de loggings.

21. Het Comité neemt hiervan akte.

22. De gegevens worden meegedeeld aan de persoon of onderneming bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet die daartoe een gemotiveerd verzoek tot de aanvrager richt. Deze mededeling is wettelijk geregeld en geeft dus geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

23. De witwaswet voorziet uitdrukkelijk dat indien voormelde personen of ondernemingen vermoeden dat een verrichting verband houdt met witwaspraktijken of de financiering van het terrorisme, zij verplicht zijn om dit te signaleren aan o.a. "Cel voor financiële informatieverwerking", wat tot de mededeling van een aantal gegevens leidt.

24. Het Comité neemt hiervan akte.

B.5. Netwerkverbindingen

25. Uit de door de aanvrager verstrekte informatie blijkt dat er op basis van het identificatienummer geen informatie met derden (*in casu* moeten de persoon of onderneming bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet niet als een derde worden beschouwd) zal uitgewisseld worden en dat er bijgevolg geen netwerkverbinding tot stand zal gebracht worden.

26. Het Comité neemt hiervan akte.

27. Vanuit een bekommernis van volledigheid benadrukt het Comité dat:

- indien er later netwerkverbindingen mochten tot stand komen, de aanvrager het Comité daarvan voorafgaandelijk op de hoogte moet brengen;
- het identificatienummer van het Rijksregister in ieder geval slechts gebruikt kan worden in relaties met derden voor zover het kadert in de doeleinden met het oog op dewelke deze laatsten eveneens gemachtigd werden om dit nummer te gebruiken.

C. VEILIGHEID

C.1. Consulent inzake informatieveiligheid

28. In toepassing van de artikel 8, § 2, eerste lid, en 10 WRR is iedere instelling die gemachtigd wordt om toegang te krijgen tot de informatiegegevens van het Rijksregister en/of het identificatienummer ervan, te gebruiken, verplicht een consulent inzake informatieveiligheid aan te duiden.

29. Identifin heeft de identiteit van zijn consulent inzake informatieveiligheid meegedeeld. Volgens de aanvraag en de meegedeelde informatie blijkt dat de betrokkene kan aanvaard worden als consulent inzake informatieveiligheid.

30. De personen of ondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet daarentegen hebben de identiteit van hun respectievelijke veiligheidsconsulenten inzake informatieveiligheid niet meegedeeld. Dit moet nog gebeuren. Een veiligheidsconsulent inzake informatieveiligheid moet in alle onafhankelijkheid de informatieveiligheid kunnen beoordelen. Wanneer de identiteit van de veiligheidsconsulent inzake informatieveiligheid wordt meegedeeld moet bijkomend worden vermeld:

- het functieprofiel, met vermelding van de plaats ervan binnen de organisatie, de gewenste resultaten en de vereiste bekwaamheden;
- de opleiding die de betrokkene genoot of nog zal genieten;
- de tijd die de betrokkene aan zijn functie kan wijden;
- andere functies die de betrokkene eventueel uitoefent en die niet onverenigbaar mogen zijn met zijn functie van consulent inzake informatieveiligheid.

C.2. Informatieveiligheidsbeleid

31. Uit de door Identifin meegedeelde stukken blijkt dat hij over een veiligheidsbeleid beschikt evenals over een plan in toepassing ervan.

32. Het Comité neemt hiervan akte.

33. De personen of ondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet moeten informatie over het veiligheidsbeleid verstrekken aan het Comité.

C.3. Personen die toegang hebben tot de gegevens en het identificatienummer gebruiken, en lijst van deze personen

34. Uit de aanvraag blijkt dat binnen de personeelsdienst van de aanvrager geen enkel personeelslid zal aangeduid worden om de noodzakelijke opzoekingen in het Rijksregister uit te voeren aangezien dit proces volledig geautomatiseerd verloopt.

35. Wat de personeelsleden aangaat van de personen of ondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet zal slechts een beperkt aantal van hen toegestaan worden om raadplegingen uit te voeren. Via audits zal erover worden gewaakt dat de gemachtigde personeelsleden de raadplegingen enkel uitvoeren met eerbied voor de opgelegde regels en binnen de beperkingen van hun functie.

36. Het Comité herinnert eraan dat de personen die zullen belast worden met de opsporingen en die in dat verband toegang zullen krijgen tot de gegevens van het Rijksregister en het recht

zullen krijgen om het rijksregisternummer te gebruiken, hiertoe zoals voorgeschreven door artikel 12 van de WRR expliciet door hun respectievelijke werkgevers moeten worden aangeduid. Zij moeten hiertoe lijsten opstellen die voortdurend bijgewerkt en ter beschikking van het Comité en van Identifin moeten worden gehouden.

37. Alvorens de aanvragen om toegang tot het Rijksregister van de personen of ondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet te behandelen, zal Identifin zich ervan moeten vergewissen dat de lijst van de bedoelde personeelsleden werd overgezonden.

38. Bovendien zullen de personen die op deze lijsten voorkomen een verklaring moeten ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de gegevens te bewaren.

OM DEZE REDENEN, het Comité,

1° stelt vast dat artikel 16 witwaswet:

- de aangeduide beroepsorganisaties en de instelling die deze daartoe oprichten, in casu dus Identifin, machtigt om voor een welomschreven doeleinde (identiteitsverificatie en de actualisering van de identiteitsgegevens) toegang te hebben tot de informatiegegevens van het Rijksregister evenals het identificatienummer ervan te gebruiken;
- de persoon of onderneming bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet met het oog op hetzelfde doeleinde impliciet (onrechtstreeks) machtigt om toegang te hebben tot de informatiegegevens van Rijksregister en om het identificatienummer ervan te gebruiken;

2° bepaalt dat bovenvermelde machtigingen voor onbepaalde duur gelden en moeten worden toegepast met inachtneming van de in deze beraadslaging vermelde modaliteiten wat voor de toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister impliceert dat het een permanente toegang betreft die beperkt is tot de gegevens vermeld in in artikel 3, eerste lid, 1°, 2° en 5°, WRR.

Vooraleer een verzoek van de personen of ondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, 4° tot 15°, witwaswet om toegang te hebben tot het Rijksregister te behandelen, moet Identifin er zich van vergewissen dat het Comité heeft kunnen vaststellen, op basis van documenten en inlichtingen die door de betrokkenen werden verstrekt of:

- zij een consulent inzake informatieveiligheid hebben aangesteld die over de vereiste garanties beschikt;

- zij passende informatie over de informatieveiligheid hebben verstrekt.

Het Comité zal Identifin daar telkens over inlichten.

3° bepaalt dat indien op een later tijdstip een wijziging wordt aangebracht aan de organisatie van de informatieveiligheid die een impact kan hebben op de antwoorden die met het veiligheidsformulier aan het Comité werden verstrekt (aanstelling van een consulent inzake informatieveiligheid en antwoorden op de vragen m.b.t. de organisatie van de veiligheid), de aanvrager een nieuwe vragenlijst i.v.m. de stand van de informatieveiligheid naar waarheid moet invullen en aan het Comité moet bezorgen. Het Comité meldt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren.

4° bepaalt dat wanneer het Comité de inzake gemachtigden een vragenlijst betreffende de informatieveiligheid stuurt, deze laatsten die vragenlijst waarheidsgetrouw moeten invullen en terugsturen aan het Comité. Dit laatste zal de ontvangst bevestigen en hierop reageren indien hiertoe aanleiding bestaat.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Mireille Salmon